

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

חגיגה - כ"ה

1. עמי הארץ שביהודה נאמנין על טהרת יין ושמן של קודש כל ימות השנה. מה הטעם שעמי הארץ שבגליל אינם נאמנים? כיון שרצועת ארץ כותים מפסקת ביניהן, ונמצא שכל העולה מגליל לביהמ"ק נטמא ב'ארץ העמים'. ואף של חברים מגליל אינו בא לנסכים. והקשו: א. אפשר להביא בשידה תיבה ומגדל, שהם אהל החוצץ בפני הטומאה. ותירו: שמשנתנו בשיטת רבי שסובר אהל זרוק לאו שמיה אהל. [ור' יוסי בר' יהודה מטהר].
ב. אפשר להביא בחרס מוקף צמיד פתיל. ותירו: שאין הקודש ניצול בצמיד פתיל. וכן מי חטאת אינם ניצלים, ואם עוד לא עירבו בהם אפר, ניצול. חברים שבגליל - מכינים יין ושמן בטהרה שמא יבנה ביהמ"ק ויוכלו להביאם, כיון שיבא אליהו ויראה להם שביל טהור.
2. שנינו: על התרומה עמי הארץ נאמנין רק בשעת הגיתות. כיצד מתיישב עם המשנה בטהרות: הגומר זיתיו צריך לשייר קופה אחת קודם שיקבל טומאה ויתננה לכהן עני. ומשמע שלאחמ"כ אינו נאמן, אף בשעת הגיתות? משנתנו ביתים שהקדימו להבשיל. המשנה בטהרות כשאחרו וכבר עבר זמן הגיתות לרוב העולם. ואין לתרץ שהמשנה בטהרות עוסקת בעמי הארץ שבגליל, כיון שמפורש בברייתא שאף הם נאמנים בשעת הגיתות.
3. שנינו: עברו הגיתות והבדים והביאו עמי הארץ לכהן חבר חבית של יין, לא יקבלנה הימנו אבל מניחה לגת הבאה ואז יביאנה לכהן. אם עבר וקיבלה האם מותר לו להשתמש בה בגת הבאה?
רב ששת פשט מהברייתא - יכול חבר לומר לאחיו העם הארץ תול אתה מירושה חייטין שבמקום פלוני שהוכשרו לטומאה ואני אטול חייטין שבמקום פלוני שלא הוכשרו. ולא עובר בזה על 'לפני עיור' כי 'יש ברירה' ונמצא שלא הוא נתן לאחיו תרומה טמאה. [אביהם היה עם הארץ]. אבל לא יאמר לו טול לח ואני יבש, או טול חייטין ואני שעורים, כיון שהם שני מינים לא שייך בזה 'ברירה' שהרי לשני האחים חלק בכל המינים. וצריך החבר לשרוף את הטמאה. ומכך שלא מניחים לגת הבאה מוכח ש'עבר וקיבלם' טעון שריפה.
ונדחה: שמדובר בדבר שאין לו גת. וכן מדובר שאינו משתמר עד הרגל [שאו אין נוהגת טומאת ע"ה].
4. בית הפרס [שרה קבר שנחרשה] ובדקוה, האם ניתן להחזיק את העוברים שם כטהורים? להולכים לעשות הפסח מועיל שאם אין להם דרך אחרת לא העמידו חכמים דבריהם במקום כרת - ביטול הפסח. אבל לאוכלי תרומה לא הקילו כיון שיוכלו לאכול אחר שיטהרו. ואדרבה, העמידו דברים במקום שיכול לבא לידי מיתה בידי שמים. דרך הבדיקה - לשמואל נופח בקרקע על כל צעד שהולך. לעולא בודקין אם נדש ברגלי אדם ובהמה וטהור. ונחלקו אמוראים אם בדק לפסחו האם מועיל אף שיאכל בתרומתו.
ראיה ממשנתנו שמותר - 'ואם אמר הפרשתי לתוכה רביעית קדש נאמן' ומתוך שנאמן על הקודש נאמן אף על טהרת התרומה שבחבית. וגם כאן מתוך שנאמן על הפסח נאמן גם על התרומה.
5. מה ביאור הברייתא 'אין נאמנין עמי הארץ לא על הקנקנים ולא על התרומה'?
אין מדובר בקנקנים שיש בהם קודש שהרי מתוך שנאמן על הקודש נאמן על התרומה. ואין מדובר בקנקנים שיש בהם תרומה, שזה פשיטא. אלא מדובר שעירה מהם קודש וכיון שכעת ריקים הם, אינו נאמן בשאר ימות השנה. ועל תרומה אינו נאמן על כליו אפילו בשעת הגיתות ולכן צריך החבר להוציאה מכלי הע"ה ולהערותה לכליו.
והקשו ממשנתנו 'כדי יין וכדי שמן המדומעות עמי הארץ נאמנין עליהם בשעת הגיתות' ולכאורה הכוונה למדומעות בתרומה. ותירו: שמדובר מדומעות בקדש ונאמן על הכלים מתוך שנאמן לקודש.
האופן ששייך 'דימוע לקודש' בשומר טבלו בטהרה ליטול ממנו נסכים, מתוך שנאמן על הקודש נאמן אף על הכדים ועל חלק התרומה. עוד למדנו שנאמנים על טהרת הכלים אף קודם לגיתות שבעים יום. ומכאן למדו שעל האריס מוטל להכין הקנקנים 70 יום קודם הגיתות.
6. מן העיר מודיעים ולצד ירושלים נאמנין הקדרים על טהרת כלי חרס לענין קודש [ולא לתרומה]. אלו ג' תנאים צריך שיהא נאמן הנכנס למודיעים? הוא המוכר בעצמו, ורק את הקדירות שהביא עמו, והקונים ראוהו שנכנס עם קדירותיו, ואם יצא ממודיעים שוב אינו נאמן.
מודיעים עצמה - כשקדר הגיע מלפנים ממודיעים וחבר הגיע מחוץ, מותר לקנות. אבל אם שניהם הגיעו מלפנים או שניהם מלחוץ אסור לקנות.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)